

LEDER

Næring i pluss

Mark Twain gjorde Benjamin Disraelis påstand kjent, «det er tre typer løgner: løgn, forbannet løgn, og statistikk». Statistikk som skal måle like ting kan peke i helt ulike retninger alt etter hva som vektlegges. Statistikken viser at et samlet næringsliv i Hemnes går i minus. Dette er selvsagt riv, ruskende galt, men isolert sett riktig.

Hvert eneste år går diskusjonen om verdiskapning, og det konkluderes med at distriktene subsidieres av sentrale strøk. Det er soleklart at næringslivet i Hemnes går med enorme overskudd, overskudd som for en stor del går direkte inn i fellesskapet. Fakta er at stadig mindre del av verdiskapningen beholdes der den skapes. Dette gjelder spesielt for Statkraft. Fra å ha vært en av kommunens største arbeidsgivere har det gradvis forsvunnet stillinger, samtidig legges det igjen mindre og mindre av verdiskapningen lokalt.

Annen verdiskapning som ikke kommer til uttrykk er primærnæringen, de skaper store verdier og ikke minst årsverk. I tillegg har vi Norturas avdeling på Bjerka som ifølge eget utsagn nå er en av selskapets mest lønnsomme.

Det som gjenstår i statistikken, og som havner i Hemnes, er privat næringsliv, småbedriftene som er ryggraden i næringslivet - i både Hemnes og Norge. Tilfeldigheter gjør at noen av de største hadde unormalt svake tall, dermed ble det minus selv om en typisk gjennomsnittsbedrift fikk sitt sedvanlige resultat, et lite overskudd etter at lokale eiere og lokale ansatte sammen har skapt trygge arbeidsplasser og verdiskapning. Halvparten av bedriftene har under fem ansatte, de som har blitt større har stort sett sakte men sikkert vokst seg større, en sunn vekst som har gitt et sunt og stabilt næringsliv.

Det skjer stadig endringer i samfunnet, gårdagens jobber blir kanskje automatisert eller sentralisert. Endringer skaper både utfordringer og muligheter, næringslivet i Hemnes har stadig vist seg tilpasningsdyktig, innovativt der mange små arbeidsplasser stort sett har vært mer levedyktig enn få, store arbeidsplasser. Mange av morgendagens jobber er ikke skapt enda, men vi er overbevist om at et oppegående lokalt næringsliv vil løse oppgavene, med en god pluss. 📈

KNUT MARTINSEN
ansvarlig redaktør

«det er tre typer løgner: løgn, forbannet løgn, og statistikk»

Næring i minus

Med et samlet underskudd på drøyt 24 millioner ble 2017 tilsynelatende et svakt år for **næringslivet i Hemnes**. Bak tallene skjuler det seg imidlertid mange positive tall.

TEKST: **KNUT MARTINSEN**
redaksjon@avisahemnes.no

To selskap har underskudd som til sammen utgjør 27,4 millioner, tar vi med de ti svakeste kommer vi opp i nesten 50 millioner. Dermed kan de 148 øvrige bedriftene fordele et overskudd på 25 millioner mellom seg. De oppgitte tallene er før skatt, og inkluderer bare selskap som har plikt til å sende inn regnskap til Brønnøysundregistrene. Det er derfor mange bedrifter som faller utenfor, i første rekke bønder som er registrert som enkeltmannsforetak.

Verst ut regnskapsmessig kommer Trenor Vinduer. I sitt aller siste driftsår før selskapet ble fusjonert inn i Natre Vinduer, og forsvinner som egen enhet, endte de opp med et underskudd på 17,7 millioner. I årsberetningen oppgis det at årsresultatet er påvirket av engangseffekter i samband med fusjonen. Bedriften ble i 2017 solgt fra Odd Erik Larsen til Natre Vinduer for en uoppgett salgssum. I regnskapene til Natre Vinduer er aksjeposten bokført med 10,9 millioner kroner.

GODE TIDER

Det har vært svært høy aktivitet i anleggsbransjen i distriktet over flere år, både gjennom veipakke Helgeland og Statkrafts renoveringer. De lokale bedriftene i næringen topper da også listen over inntjening, Rune Vasdal AS og Johansen Maskin AS har begge et overskudd på drøyt 3 millioner.

Andre som gjør det godt er Entrepnor, bedriften som ga opp å etablere seg i Hemnes etter å ha ventet lenge på et egnet tomt. De har nå etablert seg i Rana, men har fortsatt kontoradresse i Hemnes.

Det er et kjent faktum at høy omsetning ikke nødvendigvis gir overskudd. Dette blir godt synliggjort når vi sammenstiller omsetningstallene med resultat. Trenor Vinduer er den bedriften med suverent høyest omsetning, tett under 100 millioner, men endte altså opp med et solid underskudd. Det samme gjelder for Bleikvassli Gruber, en omsetning på 70,7 millioner endte opp med et underskudd på 9,8 millioner. Også Haneseth Rørco som Hoff Holding Helgeland som begge er å finne på listen over selskap med høyest omsetning endte opp med underskudd på henholdsvis 2,3 og 7,9 millioner. Fire av bedriften på topp 10-lista på omsetning har dermed et samlet underskudd på nesten 40 millioner.

TAPTE DRIFTS-AVTALER

Samlet har selskapene betalt ut 226 millioner i lønn, dette tallet omfatter også arbeidsgiveravgift og har en samlet omsetning på 741 millioner. Dette er faktisk en nedgang i omsetning fra 2016 på drøyt 140 millioner, etter flere år med god vekst. Størst nedgang i omsetning har Hoff Holding Helgeland, med 55 millioner. Bedriften har hovedsakelig drevet asylmottak for UDI, det er bortfall av driftsavtaler som er årsaken til den store omsetningssvikten. I 2016 opplevde

NÆRING I HEMNES

- Vi har slått sammen alle regnskapstall fra aksjeselskap registrert i Hemnes.
- Regnskapstallene for aksjeselskap er offentlige, men det er selskapene selv som rapporterer inn. I tillegg til regnskapstall har vi sett på en rekke statistikker for å se den lokale utviklingen. Dessverre er det en del forsinkelser i rapporteringene, dette gjør at vi i stor grad må benytte tall fra 2017.

bedriften en enorm vekst, da økte omsetningen med 66,7 millioner, noe som resulterte i et overskudd på 2,5 millioner. Dette er en uforutsigbar bransje, omsetningen avhenger av strømmen av flyktninger, etter at regjeringen strammet til regelverket ble tallene for 2017 svært dårlige.

Selskapene i Hemnes eier samlet verdier for 731 millioner. Dette er finansiert med en egenkapital på 199 millioner, eller 27 prosent. Dette er pene tall, og er et klart signal på at næringslivet i kommunen er solid.

SKJULTE TALL

Tallene har ikke med offentlig virksomhet, eller selskaper som har aktivitet i Hemnes, men har en annen kontorkommune. Dette betyr at den aller største verdiskapningen i Hemnes ikke er med, vannkraft, og heller ikke kommunens største arbeidsgiver, Hemnes kommune. Verken Nortura eller bedriftene som er lokalisert sammen med Nordvik på Bjerka er med ettersom de bare er avdelinger i større selskap. Samme skjebne lider Prix på Bjerka og Hemnesberget som er en del av Coop Helgeland mens butikene i Korgen og Bleikvassli tilhører Coop Korgen, og dermed hører hjemme i Hemnes.

STADIG FLERE

Antall bedrifter i Hemnes øker jevnt og trutt. Om

SISTE REIS. Trenor-navnet er nå historie. I sitt siste driftsår gjorde kostnader i forbindelse med omstillinger til Natrefamilien regnskapet til lite lystig lesing.

FOTO: KNUt MARTINSEN

Topp 10 omsetning

Navn	Poststed	Driftsinntekter
Trenor Vinduer AS	Hemnesberget	98 247
Coop Korgen Sa	Korgen	70 772
Bleikvassli Gruber AS	Bleikvasslia	57 379
Nordic Comfort Products AS	Hemnesberget	49 384
Johansen Maskin AS	Korgen	43 567
Hoff Holding Helgeland AS	Korgen	40 057
Rune Vasdal AS	Korgen	35 788
A. Thoresen Serviceverksted AS	Hemnesberget	23 881
Haneseth Rørco AS	Korgen	23 436
Entrepnor AS	Korgen	19 977

Bunn 10 resultat

	Poststed	Resultat før skatt
Trenor Vinduer AS	Hemnesberget	-17 677
Bleikvassli Gruber AS	Bleikvasslia	-9 774
Hoff Eiendom Mosjøen AS	Korgen	-7 965
Hoff Holding Helgeland AS	Korgen	-6 149
Haneseth Rørco AS	Korgen	-2 255
Rtv Eiendom Bjerka AS	Korgen	-1 689
Korgen Vertshus AS	Korgen	-1 144
Helgeland Varetransport AS	Korgen	-1 067
Rana Plast AS	Hemnesberget	-923
Parkveien Eiendom AS	Korgen	-881

Topp 10 resultat

Navn	Poststed	Resultat før skatt
Rune Vasdal AS	Korgen	3 768
Johansen Maskin AS	Korgen	3 157
Entrepnor AS	Korgen	2 782
Hemnes Boligstiftelse	Korgen	1 836
Espen Ward AS	Bjerka	1 567
Coop Korgen Sa	Korgen	1 384
Villmones Eiendom AS	Korgen	1 214
Nordic Comfort Products AS	Hemnesberget	1 164
Sundsholmen AS	Hemnesberget	986
Fjeco Regnskap AS	Korgen	866

Tabell 2. Antall bedrifter etter antall sysselsatte. 2003-2019. Valgt region

Region	År	Bedrifter i alt	Bedrifter etter antall sysselsatte. Antall							
			Ingen	1-4	5-9	10-19	20-49	50-99	100-249	250+
Hemnes	2003	377	256	59	28	18	13	3	0	0
Hemnes	2004	363	239	60	28	22	11	3	0	0
Hemnes	2005	376	253	62	27	19	11	3	1	0
Hemnes	2006	402	275	67	23	21	11	4	1	0
Hemnes	2007	388	253	71	28	23	10	3	0	0
Hemnes	2008	387	249	77	22	23	12	3	1	0
Hemnes	2009	400	250	83	33	21	9	2	2	0
Hemnes	2010	422	262	85	30	28	13	3	1	0
Hemnes	2011	418	254	92	31	24	12	4	1	0
Hemnes	2012	411	248	87	32	28	11	5	0	0
Hemnes	2013	423	260	98	25	25	11	3	1	0
Hemnes	2014	425	254	93	29	31	15	3	0	0
Hemnes	2015	446	273	92	34	32	12	3	0	0
Hemnes	2016	452	284	74	36	29	23	4	2	0
Hemnes	2017	444	278	80	29	31	20	4	2	0
Hemnes	2018	450	275	88	32	29	21	4	1	0
Hemnes	2019	452	274	97	27	28	22	4	0	0

Kilde: Statistisk sentralbyrå - SSB. Bearbejdet: KommuneProfan

Alle tall i 1000

vi tar med enkeltmannsforetak, offentlig virksomhet og selskap med avdelinger i Hemnes var det pr årsskiftet 452 foretak registrert. Hele 274 av disse er oppgitt å ikke ha ansatte, ett forholdstall

som er nokså likt landsgjennomsnittet. Dette kan være enkeltmannsforetak der bare innehaver jobber, typisk innen landbruket, eller det kan være såkalt «sovende», for eksempel enkeltmannsforetak

som ikke er slettet etter at virksomheten ble innstilt. Den typiske hemnesbedriften har 10 ansatte, om vi trekker bort foretakene uten ansatte.

Disse tallene viser at antall sysselsatte i Hemnes har økt

utover 2000-tallet, på tross av at en rekke arbeidsplasser er borte, både i offentlig og privat sektor. Statkraft Energi står registrert med to avdelinger, Røssåga Kraftverk og administrasjon samt Bjerka

Settefiskanlegg, totalt er det oppgitt 43 ansatte. For noen tiår siden var disse tallene betydelig høyere, mange stillinger er enten automatisert, innleid eller flyttet ut av kommunen.

REDAKTØR
Knut MARTINSEN
knut@avisahemnes.no
Telefon: 977 97 333

JOURNALIST
ELLEN RABLIÅS
ellen@avisahemnes.no
Telefon: 90729849

FRILANSERE
Tore FURUHATT
tore@avisahemnes.no
CHRIS ERIK HAUGLI
chris@avisahemnes.no
TERJE ÅNONLI
terje@avisahemnes.no

STINE RESSEM HAUGLI
stine@avisahemnes.no
KÅRE BØRLI
kaare@avisahemnes.no
OLE ROAR SNELI
ole.roar@avisahemnes.no

JOHN BRATTLI
john@avisahemnes.no
KIM ASTRUP
kim@avisahemnes.no
RØNNAUG STORBÆK
ronnaug@avisahemnes.no

JAN GAUTE BUVIK
jan.gaute@avisahemnes.no
BJØRN-TERJE NILSSEN
bjorn.terje@avisahemnes.no
ULF SKJÆRAN
ulf@avisahemnes.no

JON ARNE JACOBSEN
jon.arne@avisahemnes.no
KENNETH LIFJELL
kenneth@avisahemnes.no

Tips: Send epost til tips@avisahemnes.no eller kontakt oss på telefon **977 97 333**